

har den høitærede Minister ikke fundet sig be- myndiget dertil? Ja, dertil er Grunden den, at der er visse Bestemmelser, der ere givne for Ublaas af slige Midler. Den høitærede Mini- ster maa have anseet sig for bunden ved disse Bestemmelser, saaledes at han ikke har troet at kunne uden Lovhjemmel benytte Midlerne. Det Samme er nu netop Tilfældet med Hensyn til det Spørgsmaal, der ligger for her, om og hvor- vidt den høitærede Minister kan ansees beret- tiget til, uanseet Lovens 2—22—64, der kun handler om Laan og Forstrækninger, at lade de uformuende Kirker tilflyde Gaver fra de formuende Kirker. Altså den høitærede Mini- ster, at han havde denne Ret til saaledes uden videre og uden Hensyn til Lovens 2—22—64 og til Kirkemenighedernes Erklæringer, at til- staae Gaver af disse Midler, havde det været unødvendigt for ham at foreslaae den Be- stemmelse, som findes i Udkastets § 2 og som efter min Mening gaar ud paa at faae en Lovhjemmel for den af ham opstillede Fortolk- ning af Lovens 2—22—64. Jeg troer saa- ledes, at det er klart, at det ikke beroer paa Besvarelsen af det af den høitærede Minister stillede Spørgsmaal, om den øverste Afgjørelse i disse Sager er hos ham, men det beroer paa, om Loven hjemler ham Myndighed til at gjøre saadanne Gaver, og om der er nogen Autoritet, som Loven hjemler Myndighed til at modsætte sig, naar han vil gjøre Gaver af Kirkernes Midler.

Hvad det Første angaaer, da har jeg alle- rede ved Sagens første Behandling udtalt og gjentager her, at jeg antager, at Lovens 2—22—64 kun hjemler Ministeren Ret til at gjøre Laan og Forstrækninger, og paa den an- den Side antager jeg, at Kirkemenighederne eller de, der staae i disses Sted, have en Lov- hjemmel til at nægte en videre gaaende An- vendelse af Kirkernes Midler. Jeg skal tillade mig noget hderligere at motivere det sidstnævnte Punkt. Jeg grunder denne min Mening for det Første paa de historiske Forhold. Kjøbstad- kirkerne, som der her nærmest er Tale om, ere i sin Tid ved Reformationens Indførelse over- dragne Menighederne som disses Eiendom. Dette finder jeg bestrykt ved Lovens 2—22—64, forsaavidt deri bestemmes, at naar Kirkerne

trønge til Tilflugt, skulle Menighederne hve et saadant. Naar man nemlig saaledes veed at finde Kirkemenigheden, hvor der er Tale om Trang for Kirken, forekommer det mig ogsaa, at Kirkemenigheden eller Kirkekommunen, som jeg maaskee rettere maa kalde den, har Ret til at tale med, naar man vil gaae videre i at benytte Kirkens Midler, end den bestaaende Lovgivning hjemler. Dertil kommer Lovens 2—23—10, der hjemler Kjøbstadkommunerne Udfigt til at blive frie for Tienden, naar Kir- kerne have opsamlet saa stor en Formue, at denne Formue er istand til at give en saadan Indtægt, at Kirkernes Udgifter deraf kunne be- strides. Det er disse Grunde, hvorpaa jeg støtter min Anskuelse om, at Kirkekommunerne, om de just ikke maae betragtes aldeles som Eiere i samme Forstand, som hvor man ellers taler om en Kirkeeier, dog maae ansees for i den Betydning, hvori man ellers taler om, at en Kommune eier en Eiendom, at eie de Kir- ker, som de benytte. Det er disse Grunde, som have bevæget Stiftsøvrighederne til at er- klære sig imod en saadan Benyttelse af Kir- kernes Midler, som den høitærede Minister har paatænkt, og det er dette, der af den høitærede Minister kaldes Udflugter, og naar deels Kirke- inspektionerne, deels Stiftsøvrighederne have reserveret sig en Ret til at see dette Spørgs- maal afgjort ved Domstolene, saa er det det, som den høitærede Minister kalder en Trudsel. Jeg vil imidlertid henstille til det høitærede Thing, om det er en adækvat Betegnelse af, hvad Stiftsøvrighederne have troet at burde hvtte. Jeg troer, at Stiftsøvrighederne have havt fuldkommen Ret til at fremsætte en saa- dan Udtalelse som den, der findes i de afgivne Betænkninger, og jeg troer ikke, at de behøve at lade sig stræmme fra at haandhæve denne Mening ved hvad den høitærede Minister har udtalt om, at enten maa han vige, eller ogsaa maae Stiftsøvrighederne vige. Jeg for min Deel skal heller ikke afholde mig fra at udtale min Mening, om man endogsaa viser en saa hensynsløs Fremgangsmaade, at man truer en Mand, der udtaler sin Mening, med Sus- pension.

Jeg kommer nu endelig til de Argumenter, som den ærede Minister hentedede fra den nyere